

Verkenning sociale coöperatie Scope in Delft; Fred Wosgien

1. Hoe ben je bij de coöperatie betrokken geraakt en wat sprak je aan.

De sociale coöperatie is begonnen vanuit het sociaal werkbedrijf. De gemeente Delft wil voor iedereen een passende oplossing bieden om te participeren naar vermogen dus ook voor mensen die graag zelfstandig willen werken of ondernemen en niet voldoende in staat zijn om daarbij te voldoen aan het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz). We bieden ook de mogelijkheid van parttime ondernemen, maar de sociale coöperatie biedt een veilige omgeving met begeleiding waar dat nodig is. Het is natuurlijk in Nederland niet zo makkelijk om te beginnen met een onderneming als in een land waar je bij wijze van spreken met je kistje sinaasappelen op de markt kunt gaan staan. Je wilt natuurlijk mensen niet financieel in de problemen laten komen. Mijn ervaring is dat als je mensen op hun talent aanspreekt, dan ontstaan er leuke dingen. En het lukt mensen lang niet altijd om hun ambities waar te maken, maar we hebben met deze aanpak wel de hoogste percentage uitstroom uit de bijstand. Meestal naar regulier werk.

2. Welke obstakels heb je moeten oplossen en hoe deed je dat? Wie nog meer speelden een rol?

Nou het was op zich niet zo moeilijk om te zien dat we voor een bepaalde groep mensen geen passende oplossing hadden. Mensen voor wie de Bbz onhaalbaar is, maar toch wel graag iets voor zichzelf willen doen. Daar is de sociale coöperatie dan een geschikte constructie voor, maar het is dan soms wel lastig om die ruimte voor hen te behouden. Als iemand zijn zelfgemaakte worstjes rondbrengt met zijn bestelauto dan kan je al gauw bedenken dat zo iemand ook als chauffeur kan worden ingezet. Maar dan neem je hem wel de kans af om zijn droom te realiseren. Dat hebben we dus wel goed moeten inregelen.

3. Hoe is het ingebed in de gemeentelijke praktijk; financieel, wetstechnisch (P-wet), verwijzingen?

Wij hebben geregeld, dat wil zeggen in beleid verankerd, dat deelnemers aan de sociale coöperatie daar 3 jaar ongestoord kunnen ontwikkelen tot ondernemer, met behoud van uitkering. Alle inkomsten blijven in de coöperatie in een thermometer. Die kunnen worden gebruikt om bedrijfskosten te dekken en te investeren. Tenzij de inkomsten erg omvangrijk zijn. Dan worden ze verrekend met de uitkering. Maar het liefst hebben we dat de ondernemers in hun bedrijf blijven investeren. Na 3 jaar moet je ofwel geheel zelfstandig verder of in een traject naar werk. Of eventueel in de regeling voor parttime ondernemen, maar dat is wel ingewikkeld met verrekenen van inkomsten en dergelijke.

4. Wat is de rol van de klantmanagers en hoe zijn die geïnstrueerd?

De begeleiding van kandidaten is ondergebracht bij de klantmanagers van het ontwikkelbedrijf Zij kennen Scope goed en verwijzen daarnaar door als ze denken dat het voor iemand een passende oplossing is. We sturen ook wel informatie naar de mensen die bij ons bijstand ontvangen en we hebben net als veel gemeenten een krantje waarin we wel aandacht besteden aan de mogelijkheid om deel te nemen aan de coöperatie. Bijvoorbeeld met mooie verhalen en voorbeelden. En ook mensen die worden afgewezen voor de Bbz zijn wel logische kandidaten.

5. Is er een link met andere domeinen? Economie, WMO, onderwijs?

Niet speciaal. Maar Paul, de begeleider, weet als het nodig is waar hij verbindingen moet leggen.

6. Moet je moeite doen om het overeind te houden? Wat zijn nog uitdagingen?

We hebben het goed verankerd en we zijn tevreden over de begeleiding door de coördinator van de coöperatie. We hopen dat uiteindelijk de coöperatie zichzelf kan bedruipen. De deelnemers dragen gedeeltelijk bij aan de begeleiding en uiteindelijk kan dat dan hopelijk op eigen benen staan. Hoe precies bepaalt wordt hoeveel iemand bijdraagt, dat weet ik niet precies. Dat laat ik over aan de

begeleider. Je moet je als ambtenaar ook niet te veel met de details willen bemoeien.

7. Wie vindt de coöperatie belangrijk en waardoor wordt het succes bepaald?

In ieder geval vind ik het zelf belangrijk. En de wethouder ook. We vinden het belangrijk dat er ook voor mensen die niet floreren in een baan een oplossing is. Het is gewoon een onderdeel van een sluitend aanbod. We zien dat mensen zich in de coöperatie kunnen ontwikkelen en er is ook uitstroom naar werk. In mindere mate naar volledig zelfstandig ondernemen. Hier in Delft hebben we al heel lang het beleid dat we mensen ruimte moeten geven om hun ambities na te streven. En de politiek is er wel trots op als we dan goede voorbeelden kunnen laten zien. Zoals bijvoorbeeld de broedplaatsen in de plinten van de flats in de aandachtswijken en de ondernemers die zich daar kunnen ontwikkelen.

8. Hoe zie je de toekomst van de sociale coöperatie binnen de P-wet in Balans?

Oorspronkelijk is dit voortgekomen uit Stunt onze upcycle werkplaats annex leerwerkbedrijf. Met de hulp van Cordaid is de coöperatie opgericht en de begeleider aangesteld. Die is wel heel essentieel voor de begeleiding en die krijgt dan ook veel vertrouwen van de gemeente. We zijn klein begonnen en hebben de begeleiding langzaam uitgebreid.

De coöperatie bestaat intussen al heel lang. Dan kan de interesse ervoor wel bekoelen. Maar dit vult wel een gat in de regelingen voor het vrije ondernemerschap. Er is zeker meer potentieel. Ik denk dat meer mensen dan nu het geval is, baat kunnen hebben bij deelname aan de coöperatie. Daarom zorg ik er zeker voor dat het door kan gaan als ik er zelf niet meer ben om ervoor te zorgen. En politiek zal er ook wel draagvlak blijven. Want we zijn er best trots op dat we dit hebben, met een goede coördinator die dat op een goede manier begeleidt.